

Като носителка на животъ, змията придржавала винаги бога-лѣкаръ и затуй го рисували съ нея. Отъ яйцето пѣкъ се ражда новъ животъ. Въ старо време вѣрвали, че цѣлиятъ свѣтъ билъ излѣзълъ отъ яйце. Затова и пролѣтъ, когато ще вѣзкръсне разпнатиятъ Богъ — Иисусъ Христосъ, червятъ яйца. Затова и богъ Асклепи носи яйце, т. е. новъ животъ за болния; затова и болниятъ хвърля яйце въ водата да го даде на бога-лѣкаръ, за да получи отъ него живителна сила и здраве.

Богъ Асклепи живѣтелъ при лѣковитите води и то не винаги самъ. Придржавала го често богинята **Хигия**, която била богиня на здравето, сѫщо и тракийскиятъ богъ **Телесфоръ** — богъ гадателъ. Този богъ знаелъ, съ кого какво ще стане. Тѣзи три богове били ваяни върху изображения отъ мръморна плоча. Телесфора го правѣли по-малъкъ и облѣченъ съ чисто тракийско облѣкло: дълъгъ вълненъ клашникъ (мантия) съ качулка на главата. Сегашнитѣ каракачани изъ Балкана сѫ потомци на траките и сѫ запазили досега тази дреха.

Асклепи дирѣлъ да има около извора гора и не позволявалъ мястото да се оскверни. Затуй не давали да умре болентъ тамъ, нито пѣкъ майка да роди дете. Такива ги отвеждали другаде. На избраното място дохаждали жреци и строели храмъ.

Върху хълма край Глава Панега именно билъ построенъ храмъ на бога Асклепи, не много голѣмъ, но известенъ надалечъ. Тукъ идвали да се молятъ и да се лѣкуватъ отъ всички краища на България. Храмътъ билъ обрънатъ къмъ самитѣ води на извора и лицето му било подпрѣно съ красиви колони. Въ дъното на храма поставяли статуята на Асклепия.

Близо до храма била построявана сграда за болните. Тамъ тѣ слизали да живѣятъ. Жрецитѣ ги наглеждали и ги лѣкували: четѣли имъ молитви, карали ги да постятъ, омивали ги и ги намазвали. Следъ тѣзи очищения болните принасяли жертва нѣкакво животно и кожата му постилали при статуята въ храма, дето лѣгали да пренощуватъ. Въ туй време на сънъ имъ се явявалъ Асклепи, обикновено като змия, която жрецитѣ пускали отъ едно тайнствено сандъче, пазено въ храма. На другия денъ болниятъ разказвалъ на